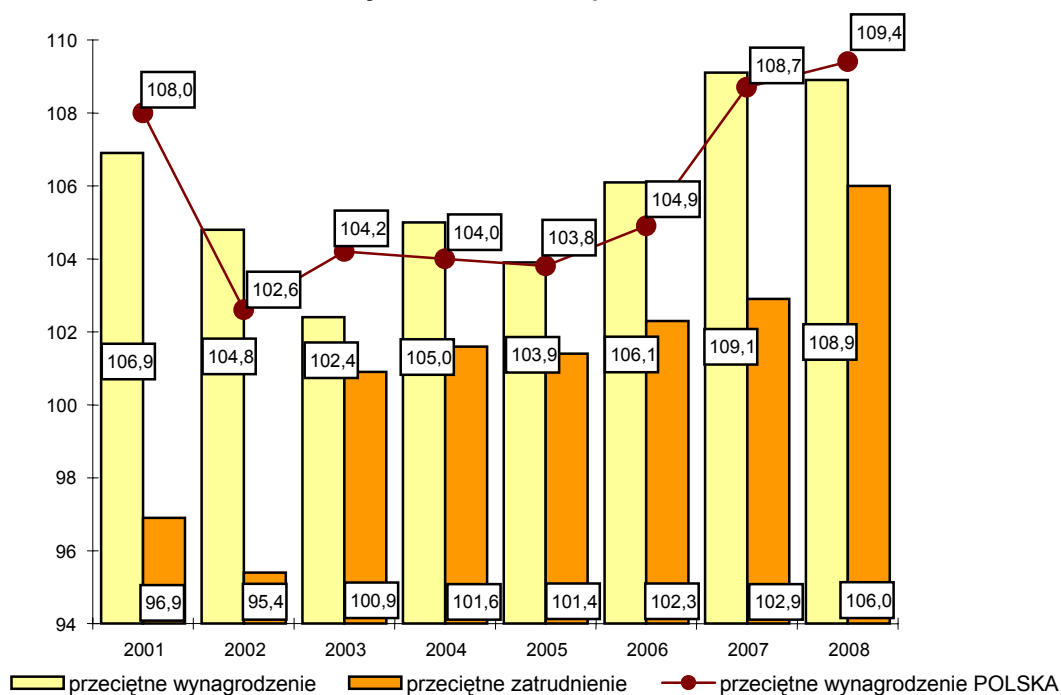




WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2008 R.

W 2008 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie** w województwie małopolskim **wynosiło 2904 zł** i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosło o 238 zł, tj. o 8,9%. Od początku lat 90-tych średnie wynagrodzenie w województwie systematycznie wzrastało, przy czym najwyższą dynamikę 109,1 osiągnęło w 2007 r.

**Dynamika średniej płacy i zatrudnienia w województwie małopolskim
na tle dynamiki średnich płac w Polsce**



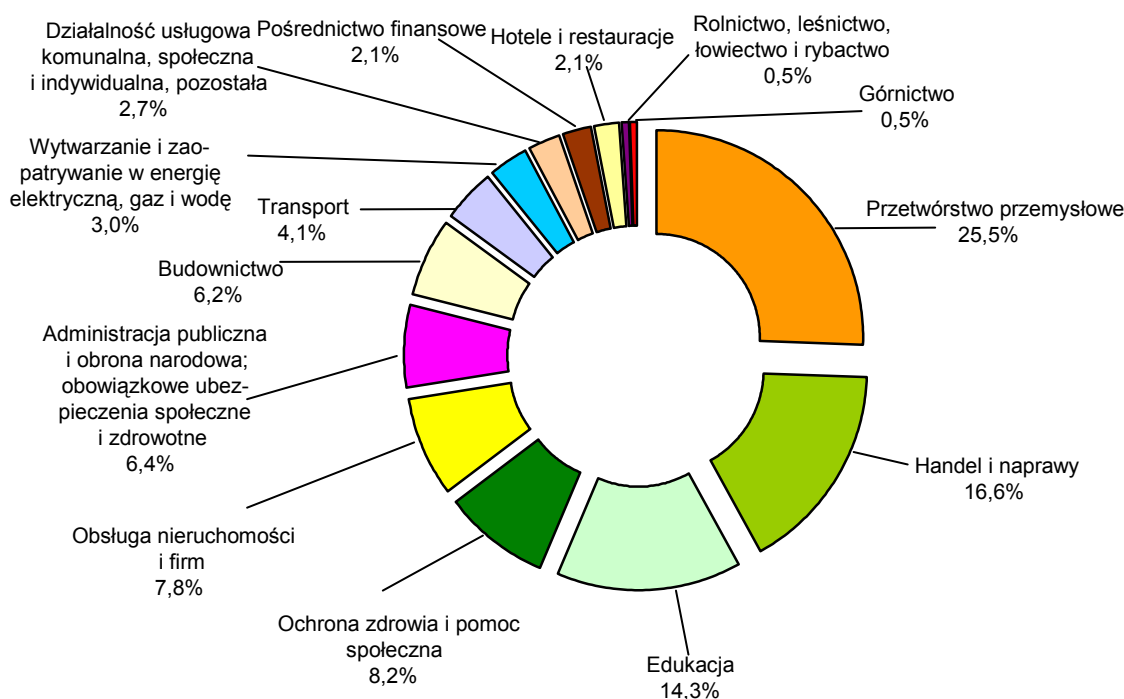
W analizowanym okresie, mimo światowego kryzysu finansowego i jego symptomów w Polsce w drugiej połowie 2008 r., średnia płaca w województwie wzrosła o 8,9%. *W skali kraju wzrost przeciętnej płacy w omawianym okresie był jeszcze wyższy.*

Warto zwrócić uwagę, że relatywnie wysoki wzrost średniej płacy wystąpił przy także wysokim wzroście zatrudnienia. W 2008 r. przeciętne zatrudnienie w Małopolsce ukształtowało się na poziomie 654,2 tys. osób i w stosunku do poprzedniego roku było wyższe o 6,0%. Od 2003 r. przeciętna liczba zatrudnionych systematycznie wzrasta, a tempo tego wzrostu także przyspiesza. Niemniej, w poprzednich latach, średnie zatrudnienie wzrastało corocznie w granicach od 1,5% do 3%. Zatem wzrost o 6,0% należy uznać za bardzo wysoki.

Średnią płacę w województwie w większym stopniu kształtują podmioty sektora prywatnego, które w 2008 r. zatrudniały 403,7 tys. osób, czyli blisko 2/3 ogółu pracowników. Przeciętne wynagrodzenie w tym sektorze ukształtowało się na poziomie 2696 zł i było o 543 zł niższe w stosunku do sektora publicznego. Płace w sektorze prywatnym są niższe niż w publicznym, a w ostatnich 3 latach dysproporcja w tym zakresie między sektorami zmniejszała się i w 2007 r. nieznacznie przekraczała 400 zł. Zwiększenie tej różnicy w omawianym roku jest efektem relatywnie niższego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w sektorze prywatnym - o 7,8%, wobec 11,4% wzrostu płacy w sektorze publicznym.

Największy wpływ na poziom średniej płacy w Małopolsce wywiera sekcja przetwórstwo przemysłowe. Zgrupowane w niej podmioty skupiały blisko 26% z ponad 654 tys. ogółu zatrudnionych w 2008 r. w województwie.

Struktura zatrudnienia w województwie małopolskim według sekcji (PKD 2004) w 2008 r.

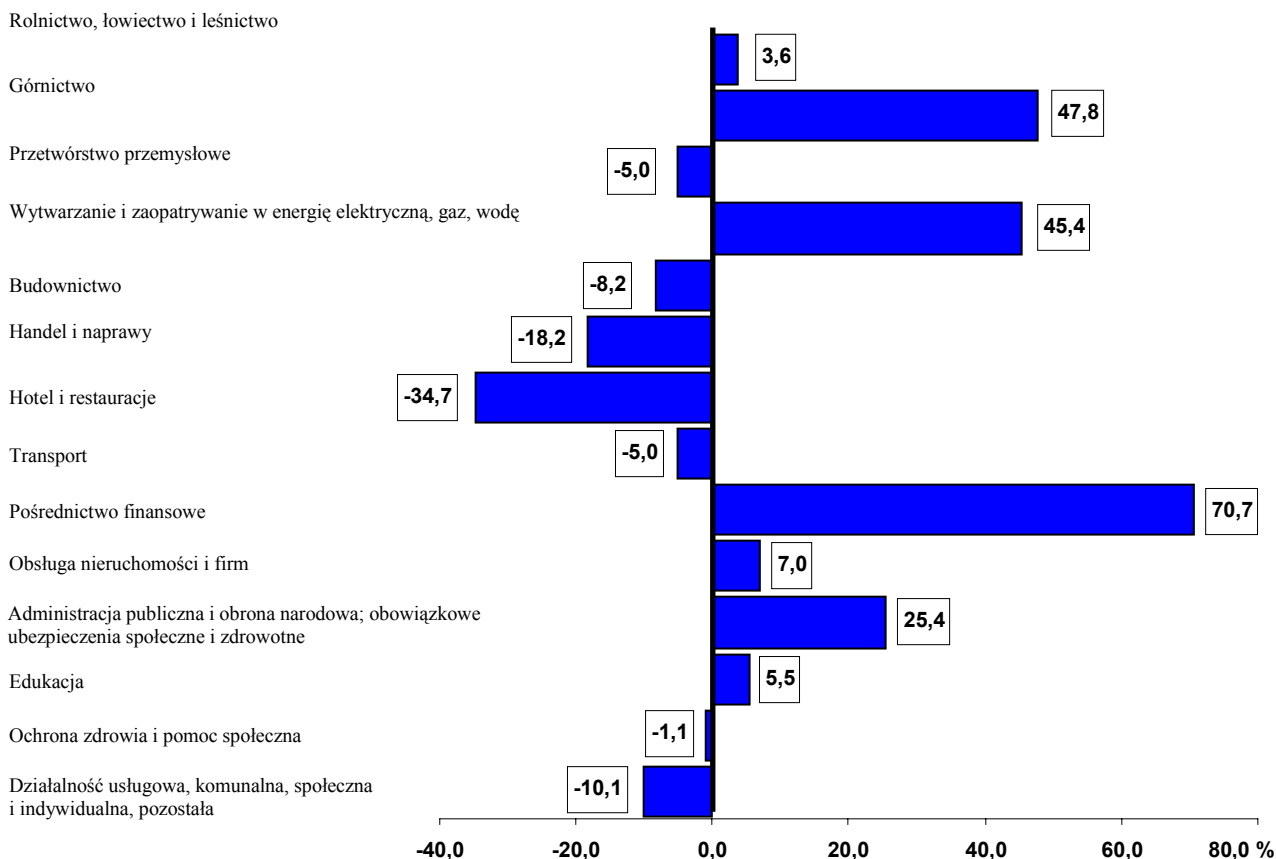


Na poziom przeciętnego wynagrodzenia w województwie wywiera wpływ również sytuacja płacowa jednostek z sekcji: handel i naprawy, edukacja, a także ochrona zdrowia i opieka społeczna. Pracownicy tych sekcji stanowili blisko 40% ogółu zatrudnionych w województwie.

Nadal obserwuje się bardzo duże zróżnicowanie w poziomie przeciętnego wynagrodzenia w poszczególnych sekcjach. Relatywnie najmniej zarabiają pracownicy sekcji hotele i restauracje. Przeciętna płaca w tej sekcji była niższa od średniej płacy w województwie o blisko 35% i wyniosła 1897 zł. Najwięcej w omawianym okresie zarobili pracownicy pośrednictwa finansowego - 4956 zł, tj. o ponad 70% więcej niż przeciętna płaca w Małopolsce. Rozpiętość w odchyleniu przeciętnego wynagrodzenia w tych sekcjach w stosunku do średniego wynagrodzenia w województwie wyniosła ponad 105 pkt proc. i zmniejszyła się w stosunku do 2007 r. o 12 punktów. W kraju w 2008 r. najniższe wynagrodzenie wystąpiło także w sekcji hotele i restauracje, najwyższe - w sekcji górnictwo, a rozpiętość między ich poziomem była minimalnie wyższa niż w województwie.

Relację wynagrodzeń w poszczególnych sekcjach w stosunku do średniej płacy wojewódzkiej w omawianym okresie przedstawia poniższy wykres.

Odchylenie przeciętnej płacy w sekcjach (PKD 2004) od średniej wojewódzkiej w 2008 r.

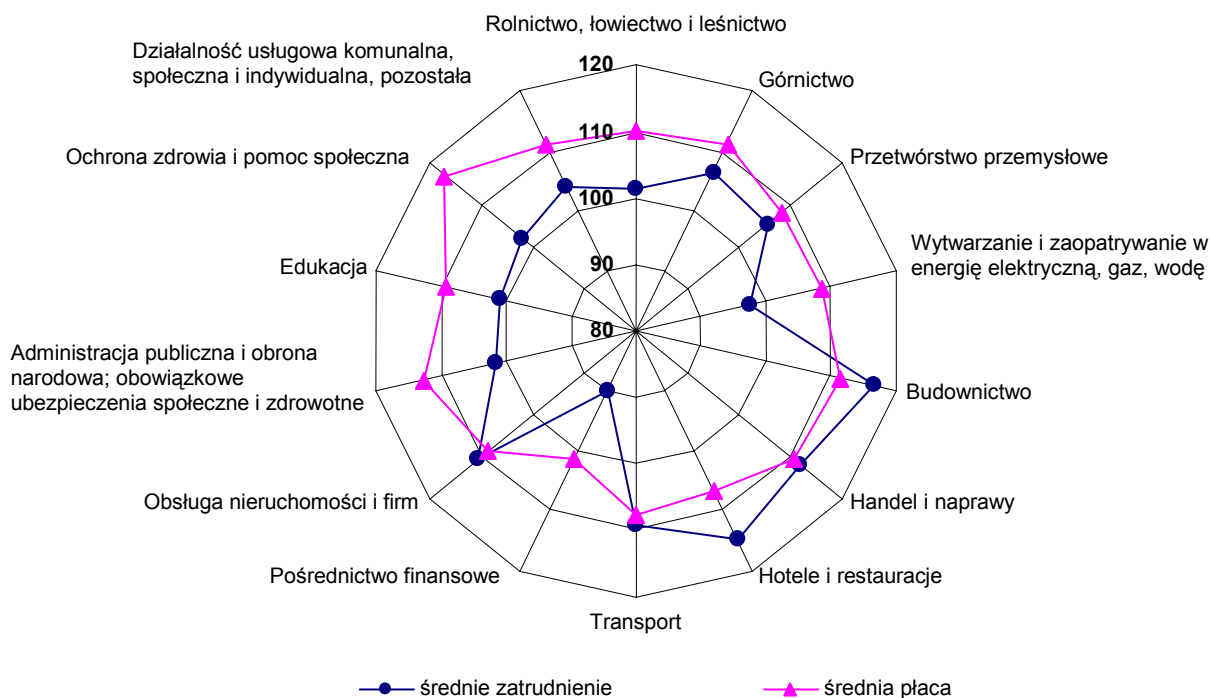


Przeciętne wynagrodzenie w województwie ogółem w skali roku wzrosło o blisko 9%, ale w poszczególnych sekcjach tempo wzrostu tego wynagrodzenia było mocno zróżnicowane. W 2008 r. relatywnie najwyższy wzrost płac odnotowano w sekcji ochrona zdrowia i pomoc społeczna. W tej sekcji wystąpił 17 procentowy wzrost płac podobnie jak rok wcześniej - ponad 18%. W liczbach bezwzględnych oznacza to wyższą płacę o blisko 420 zł dla każdego pracownika tej sekcji. Należy zaznaczyć, że tak wysoki wzrost średniego wynagrodzenia odnotowano przy ponad 2% wzroście przeciętnego zatrudnienia. Podobna sytuacja miała miejsce w administracji publicznej. W sekcji tej płace wzrosły o blisko 13% przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 1,8%.

Niespełna 12% wzrost płac wystąpił w dwóch sekcjach - budownictwo oraz górnictwo. W budownictwie, podobnie jak w sekcji ochrona zdrowia i pomoc społeczna, był to kolejny, trzeci rok znacznego wzrostu wynagrodzeń, przy równoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia. W sekcji tej wzrost płac był potwierdzeniem utrzymującej się, dobrej koniunktury, gdyż podwyżka wynagrodzeń wystąpiła przy najwyższym wśród sekcji - około 17% wzroście zatrudnienia. W sekcji górnictwo przy 6% wzroście zatrudnienia odnotowano ponad 11 procentowy wzrost średniej płacy.

Dość korzystnie ukształtowała się sytuacja w sekcjach: działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała oraz handel i naprawy, w których przy wzroście płac o blisko 11% nastąpił wzrost zatrudnienia odpowiednio o: 4,2% i o 11,8%. W pozostałych sekcjach wzrost wynagrodzeń nie przekroczył 10%, przy czym w sekcji pośrednictwo finansowe skutki kryzysu były najbardziej widoczne. W tej sekcji w 2008 r. zanotowano najniższy wzrost średniej płacy (tylko o 1,2%), ale nastąpiło to kosztem zmniejszenia przeciętnego zatrudnienia o blisko 1/10.

**Dynamika średniej płacy i zatrudnienia według sekcji (PKD 2004)
w województwie małopolskim w 2008 r.
(rok 2007 = 100)**



Poziom średniej płacy w układzie przestrzennym województwa wykazuje silne zróżnicowanie. Przeciętna płaca najwyższy poziom osiąga w Krakowie, gdzie są zlokalizowane uczelnie, instytucje i firmy zatrudniające naukowców oraz wysokiej klasy fachowców ze wszystkich dziedzin gospodarki. Uwagę zwraca struktura zatrudnienia w Krakowie według sektorów ekonomicznych. Blisko 48% ogółu zatrudnionych w 2008 r. pracowało w jednostkach sektora usług rynkowych grupującego sekcje: pośrednictwo finansowe, obsługa nieruchomości i firm, hotele i restauracje, handel i naprawy, transport, gospodarka magazynowa i łączność oraz działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.

TABL. 1. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIE
W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2008 R.
WEDŁUG PODREGIONÓW I SEKTORÓW EKONOMICZNYCH

PODREGIONY a - przeciętne zatrudnienie w tys. osób b – przeciętne wynagrodzenie w zł	Ogółem	Sektory ekonomiczne				
		rolniczy	przemysłowy	usług rynkowych	usług nierynkowych	
OGÓLEM	a	654,2	3,3	230,2	231,2	189,4
	b	2904	3007	2890	2725	3136
Krakowski	a	85,8	0,8	35,9	24,8	24,2
	b	2700	2884	2720	2522	2847
M. Kraków	a	303,4	0,9	80,9	144,5	77,2
	b	3260	2476	3488	2997	3521
Nowosądecki	a	99,3	0,7	35,8	27,0	35,8
	b	2457	3594	2224	2064	2962
Oświęcimski	a	96,9	0,6	47,8	19,7	28,8
	b	2692	3221	2739	2314	2860
Tarnowski.....	a	68,7	0,3	29,8	15,3	23,3
	b	2529	2967	2516	2178	2772

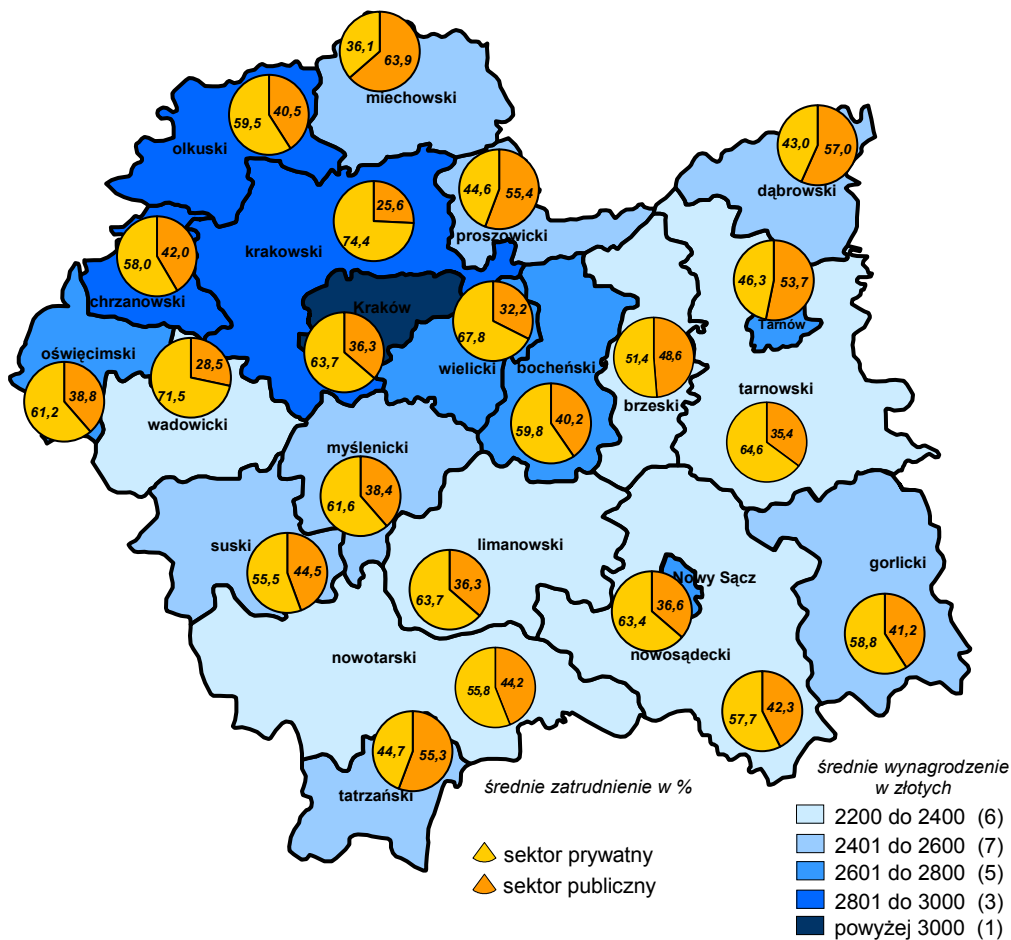
W sektorze przemysłowym, który skupia sekcje: przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, górnictwo oraz budownictwo zatrudnionych było 26,7% ogółu pracowników w mieście. Na podobnym poziomie ukształtował się udział sektora usług nierynkowych, do którego zalicza się sekcje: administracja publiczna, edukacja oraz ochrona zdrowia i opieka społeczna.

Przeciętne wynagrodzenie w pozostałych podregionach ukształtowało się na poziomie znacznie niższym niż w Krakowie, będąc wypadkową średnich płac w poszczególnych powiatach, gdzie zróżnicowanie jest bardzo wysokie.

Stosunkowo wysoki poziom średniej płacy w powiatach krakowskim i wielickim jest korzystnym efektem sąsiedztwa „wielkiego miasta”. Relatywnie wyższe płace występują także w powiatach zachodniej części województwa - olkuskim, chrzanowskim i oświęcimskim, tradycyjnie związanych z górnictwem i firmami z otoczenia górnictwa i przetwórstwa metali.

W trzech powiatach: miechowskim, proszowickim i dąbrowskim, usytuowanych w północnej części województwa, średnia płaca jest nieco wyższa z powodu relatywnie niskiego zatrudnienia w sektorze prywatnym w tych powiatach. Przeciętne wynagrodzenie w tych powiatach wyznaczają głównie jednostki sektora publicznego, w których wynagrodzenia są kształtowane przez budżet państwa.

Średnia płaca i struktura zatrudnienia w powiatach województwa małopolskiego w 2008 r.



Źródłem danych do niniejszego opracowania są wyniki badania o zatrudnieniu, wynagrodzeniach i czasie pracy za cztery kwartały 2008 r. Badanie to w sektorze przedsiębiorstw obejmuje wszystkie podmioty z wyłączeniem tzw. małych, czyli tych o liczbie pracujących do 9 osób, a poza sektorem przedsiębiorstw wszystkie podmioty z wyłączeniem stowarzyszeń, fundacji i innych organizacji oraz z wyłączeniem osób zatrudnionych w działalności w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Dane o przeciętnym wynagrodzeniu z uwzględnieniem małych podmiotów gospodarczych poza rolnictwem indywidualnym zostaną zamieszczone w Roczniku Statystycznym Województwa Małopolskiego, który będzie wydany w grudniu br.

Dane zamieszczone w informacji sygnałnej podano w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2004 (PKD 2004).

Stosowane w opracowaniu określenia: przeciętne/średnie miesięczne wynagrodzenie, przeciętna/średnia płaca miesięczna oraz te same określenia bez przymiotnika „miesięczny” są równoważne.

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.